

بررسی مقایسه‌ای میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از کیفیت خدمات ارائه شده به این دانشجویان در دانشگاه‌های دولتی

شقایق نیک‌نشان (استاد یار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵، تهران، ایران)

Email: sh21nikneshan@gmail.com

مهین برخوردار، علیرضا صمدی

Email: barkhordari@yahoo.com, samadi.alireza@gmail.com,

چکیده:

هدف از این پژوهش، بررسی مقایسه‌ای میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات ارائه شده به این دانشجویان در سه حیطه‌ی خدمات آموزشی، اداری و مشاوره‌ای در دانشگاه‌های مختلف ایران می‌باشد.

جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه‌های دولتی اصفهان، علوم پزشکی اصفهان، صنعتی اصفهان و علوم پزشکی تهران؛ ورودی ۸۷ تا ۹۱ می‌باشند، که تعداد آنها ۲۸۰۰ نفر می‌باشد. حجم نمونه در این پژوهش ۳۲۸ نفر بوده که به تفکیک دانشگاه عبارت است از، ۳۳ نفر از دانشگاه اصفهان، ۳۳ نفر از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۵۶ نفر از دانشگاه صنعتی اصفهان و ۲۰۶ نفر از دانشگاه علوم پزشکی تهران. می‌باشند.

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های پیمایشی بوده و برای گردآوری داده‌ها در این پژوهش از پرسش‌نامه محقق ساخته استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که به طور کلی دانشجویان استعداد درخشان از وضعیت خدمات اداری – مالی، آموزشی و مشاوره‌ای به ایشان رضایت نداشته‌اند و تفاوت معنی داری نیز میان دانشگاه‌های مختلف در این رابطه وجود ندارد، با این وجود، خدمات آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی تهران و خدمات مشاوره‌ای در دانشگاه اصفهان از کیفیت بالاتری نسبت به سایر دانشگاه‌ها برخوردار بوده است.

کلمات کلیدی

دانشگاه، دانشجویان استعداد درخشان، خدمات آموزشی، مشاوره‌ای، مالی – اداری.

مقدمه

رشد و توسعه جامعه در ابعاد مختلف و در نهایت دستیابی به توسعه پایدار به میزان سرمایه گذاری جامعه بر روی نیروی انسانی بستگی دارد و به همین علت ارتقا کمی و کیفی دانشگاه‌ها که نقش اساسی در آموزش نیروی انسانی دارند، بسیار حائز اهمیت است. یکی از ارکان اساسی در دانشگاه‌ها موضوع آموزش و فرایندهای یاددهی و یادگیری است که در مورد دانشجویان دارای استعداد درخشان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، نکته حائز اهمیت وجود تفاوت این دانشجویان با دانشجویان عادی است. زیرا که، این حق تمام افراد است که به تناسب توان و استعدادهایشان از آموزش برخوردار گردند، از این منظر، عدالت آموزشی، نیاز به وجود برنامه‌ها و خدمات متفاوت را برای این دانشجویان ضروری ساخته است. از سوی دیگر، فرار مغزها یکی از مهم‌ترین چالش‌های کشورها، از جمله ایران است که همین امر باعث افزایش مهاجرت به خارج از کشور و محروم ماندن جامعه از این سرمایه‌های انسانی و ارزشمند گردیده است (روزنامه ایران، ۱۳۹۰).

در راستای تحقق این هدف در سال‌های اخیر، دانشگاه‌های مختلف کشور اقدام به ارائه خدمات مختلفی اعم از آموزشی، مالی و مشاوره‌ای به دانشجویان استعداد درخشان نموده‌اند. پژوهش‌گران در این پژوهش در صدد آنند تا میزان رضایت کلی دانشجویان استعداد درخشان را از خدمات ارائه شده به آن‌ها مورد ارزیابی قرار دهند. شناسایی میزان رضایت از این خدمات می‌تواند برای اصلاح و بهبود این فعالیت‌ها مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر آن، استفاده از نتایج این پژوهش به دانشگاه‌های دیگر امکان می‌دهد تا با ارائه خدمات مشابه با سطح کیفی بالاتر به دانشجویان استعداد درخشان در جهت توسعه همه جانبه کشور گام بردارند.

چهار چوب نظری

در این قسمت تلاش خواهد شد تا توضیحاتی پیرامون خدمات خاص مورد نیاز دانشجویان استعداد درخشان در زمینه‌ی آموزشی، مشاوره‌ای و مالی - اداری ارائه گردد:

۱.۱. خدمات آموزشی ویژه‌ی دانشجویان استعداد درخشان

خدمات آموزشی خاص دانشجویان استعداد درخشان در زمینه‌ی فرایند تدوین و انتخاب محتوا، شیوه‌های تدریس، ویژگی‌های اساتید و روش‌های ارزشیابی از این فراگیران، قابل بررسی است که در ذیل به شرح مختصری از آن‌ها بسنده می‌گردد.

۱.۱.۱. تدوین و انتخاب محتوا

هنگام انتخاب محتوا، برای دانشجویان استعداد درخشان، لازم است طراحان برنامه‌های درسی در رابطه با حجم، نوع و ساختار محتوا تصمیم‌گیری‌های مهمی را به عمل آورند.

▪ **حجم محتوا:** گسترش روزافزون دانش بشری در همه‌ی شاخه‌های علوم، از دو جهت محتوا را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از یک سو، بسیاری از آنچه امروز دانشجویان می‌آموزند، در چند سال و یا حتی چند ماه آینده دچار تحول خواهد شد و از سوی دیگر، یافته‌های جدید جایگزین آنها خواهد شد، بی‌توجهی به این مهم سبب شده است تا از دانشجویان انتظار رود حجم وسیعی از اطلاعات را به خاطر بسپارند و همین امر نیز باعث می‌گردد تا آنها به یادگیری سطحی و طوطی وار روی آورند (رنزولی، ۱۹۹۷). که البته نه تنها ارزش علمی ندارد، بلکه خلاقیت را نیز در فراگیران از بین می‌برد. بسیاری از صاحب‌نظران راه حل اصلی این مشکل را

چرخش جهت گیری از کمیت محتوا به سمت کیفیت آن دانسته‌اند. بنابراین، لازم است یادگیری عمیق مطالب، همراه با درک و فهم موضوع‌های درسی، جای خود را به یادگیری سطحی دهد.

■ **نوع محتوا:** با توجه به پذیرش اصل توجه به تفاوت‌های فردی، باید برای افراد دارای استعداد درخشان، محتوای درسی متفاوتی نیز پیش بینی گردد. بنا بر آنچه ذکر شد، در زمینه تدوین محتوا برای آنان باید تدابیر دیگری اندیشید. رنزولی (۱۹۹۷) در طراحی محتوا از فرایندی به نام برنامه فشرده نام می‌برد که به فراگیران دارای استعداد درخشان این امکان را می‌دهد تا به سرعت پیش بروند. در این روش سه گام وجود دارد که عبارتند از: الف: شناسایی میزان دانسته‌های قبلی فراگیران (کاربرد آزمون تشخیصی)؛ ب: خلاصه‌سازی و فشرده نمودن مفاهیم و مهارت‌های باقیمانده؛ ج: تدارک و ارائه موقعیت‌های غنی‌سازی شده. روش قابل اطمینان دیگری که می‌توان برای پاسخگویی به اصل تفاوت‌های فردی به کار برد، ارائه برنامه‌های انفرادی و در نتیجه، محتوای متفاوت و انفرادی به فراگیران دارای استعداد درخشان است. تنها عیب این روش، هزینه سنگین آن است. به علاوه، به زعم گالاگر (۱۹۹۸) با استفاده از دو روش پیچیده سازی و نوآوری می‌توان برنامه‌های انفرادی را برای این فراگیران، به اجرا درآورد. پیچیده سازی محتوا، فراگیران دارای استعداد درخشان را بر می‌انگیزاند تا سطوح بالاتر تفکر را که فراگیران عادی و یا هم‌سن، فهم و درک آن را مشکل و یا غیر ممکن می‌یابند، درک کنند. هدف اصلی آن است که فراگیران تشویق شوند تا مطالب انتزاعی، مبهم، قوانین علمی و یا اصول کلی را در موقعیت‌های زیادی به کار برند.

■ **ساختار محتوا:** در برنامه‌های درسی ارائه شده برای فراگیران دارای استعداد درخشان، ساختار محتوا نیز باید مانند نوع و حجم محتوا دگرگون شود. ساختار و سازماندهی غیرقابل انعطاف و از پیش تعیین شده نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای خاص و منحصر به فرد این فراگیران باشد. برای ایجاد تغییر در محتوا برای دانشجویان استعداد درخشان می‌توان تمهیداتی نظیر آن چه در ذیل آمده اندیشید:

کاربرد محتوای درهم تنیده: رایج‌ترین شیوه‌ی سازماندهی مواد درسی تنظیم آنها حول محور موضوع درسی بوده است. از این رو، مطالب در چهار چوب یک درس به دقت سازمان یافته، دروس به طور مجزا از یکدیگر تدریس می‌شوند. این نوع سازماندهی، در واقع با دنیای زندگی واقعی و شغلی فراگیران بی ارتباط است، زیرا، مواد درسی تدوین شده، با علایق و نیازهای فراگیران بی ارتباط است (ملکی، ۱۳۸۹: ۲۷۳).

انعطاف پذیری: انعطاف پذیری می‌تواند در ارائه واحدها، زمان، مکان و در ورود و خروج دانشجویان مؤثر باشد. برنامه‌هایی مانند تسریع، غنی‌سازی و یا سایر برنامه‌های پیشنهاد شده برای فراگیران دارای استعداد درخشان، در صورت وجود نداشتن اصل انعطاف پذیری، هرگز اجرایی نخواهد شد. (باسکا، ۲۰۰۰).

در حال حاضر، یکی از بزرگ‌ترین مشکلات سیستم آموزشی دانشگاه، عدم رعایت اصل انعطاف پذیری است. دانشجویان دارای استعداد درخشان باید لزوماً مانند سایر دانشجویان عادی واحدها را بر اساس توالی معین شده بگذرانند و پیش نیازها را رعایت کنند. این در حالی است که به علت وجود توانایی‌های خاص و منحصر به فرد این دانشجویان، گذراندن چنین سلسله مراتبی بی مورد به نظر می‌رسد.

سازماندهی میان رشته‌ای: با توجه به تحقیقات انجام شده، یکی از اساسی‌ترین شرایط برنامه ریزی ایده‌آل برای دانشجویان استعداد درخشان، رعایت سازماندهی بین رشته‌ای است (تامپلسون، ۱۹۹۶). این نوع سازماندهی بین دروس مختلف ارتباط برقرار می‌کند و رشته‌های علمی را با همسو ساختن آنها در بررسی یک موضوع یا مسأله وحدت می‌بخشد (همان منبع). این رویکرد، موجب عمیق تر شدن بینش و گسترش یافتن توانایی‌های بالقوه دانشجو در سازماندهی و به‌کارگیری ماهرانه دانش می‌گردد (ریز، ۲۰۰۲).

۲.۱.۱. ویژگی‌های اساتید و مدرسان

اساتید و مدرسان به عنوان یکی از عناصر فرایند آموزشی افراد دارای استعداد درخشان به شمار می‌روند. به اعتقاد هورر^۱ (۲۰۰۵) و آرچامبالت (۱۹۹۷) اساتید موفق برای آموزش افراد دارای استعداد درخشان باید بتوانند الگوهای تفکر واگرا و خلاق را در آنها ترغیب نمایند.

جانسون (۱۹۹۹) متذکر می‌گردد، مدرسان و اساتیدی که با دانشجویان استعداد درخشان کار می‌کنند دست کم باید در چندین زمینه اساسی صلاحیت و شایستگی داشته باشند. از جمله این زمینه‌ها، آشنایی با شخصیت فراگیران، آگاهی از میزان رشد آنان در جنبه‌های مختلف و آشنایی با شیوه‌ها و سبک یادگیری است. آنها باید به طور ویژه در زمینه برنامه‌های درسی و مهارت در برقراری ارتباطات اجتماعی و تعامل با فراگیران آگاهی زیادی داشته باشند. به طور کلی، این توانایی‌ها در دو دسته دانش و اطلاعات (زمینه‌های تخصصی و آنچه نیاز است مدرسان و اساتید بدانند) و مهارت‌ها (آنچه باید اساتید قادر به انجام دادن آن باشند) قرار می‌گیرند. در ادامه جانسون، متذکر می‌گردد، اساتید باید در فرایند تدریس خود بر مهارت‌های تفکر انتزاعی، تفکر جانبی، حل مسأله و استدلال تأکید نمایند و خود نیز به این نوع تفکر مجهز باشند.

۳.۱.۱. روش‌های تدریس اثربخش برای فراگیران استعداد درخشان

در رابطه با فرایند‌های یاددهی و یادگیری برای دانشجویان استعداد درخشان، بر روش‌های فعال تأکید شده است (تورنس،^۲ ۲۰۰۲؛ گوری،^۳ ۲۰۰۵. کرکا،^۴ ۲۰۰۷). روش‌های فعال آموزش می‌توانند فرصت لازم را برای توسعه مهارت‌های تفکر خلاق و نقاد فراهم آورند. مهم‌ترین این راهبردها عبارتند از: الف) راهبردهای پرسش و پاسخ؛ ب) راهبردهای مشارکتی و مباحثه؛ ج) راهبردهای جستجو و حل مسأله (حسینی، ۱۳۸۲).

۴.۱.۱. بررسی شیوه‌های مناسب ارزشیابی از دانشجویان استعداد درخشان

آخرین مرحله از چرخه یاددهی یادگیری، ارزشیابی است. یکی از روش‌های مرسوم برای ارزیابی میزان پیشرفت تحصیلی، تعیین اهداف رفتاری و سنجش بر اساس میزان تحقق این اهداف است، اما همین تعیین اهداف رفتاری، یکی از موانع بروز خلاقیت در دانشجویان است. علت این امر، آن است که با تعیین اهداف رفتاری هنگام ارزشیابی، پاسخ‌هایی پذیرفته می‌شود که از محفوظات سرچشمه گرفته باشد. بنابراین، پاسخ‌های از پیش تعیین شده تشویق می‌شوند. در سال‌های اخیر، محققان روانشناسی پرورشی و سنجش دسته دیگری از اهداف را برای ارزشیابی شناسایی نموده‌اند که از آن با عنوان اهداف گویا نام می‌برند. اهداف گویا، اهداف فرایند گراست و به جای پاسخ‌های از پیش تعیین شده (فاقد خلاقیت) بر فرایند کسب دانش و پاسخ‌های خلاق تأکید می‌کند (میکر، ۱۹۹۹).

تدوین سؤال‌ها به شکل سؤال‌های باز پاسخ که نیازمند استدلال، تفکر و فهم عمیق مطالب درسی و تجزیه و تحلیل مطالب درسی است، می‌تواند یکی از راه‌های مؤثر برای بروز خلاقیت و جلوگیری از سطحی نگری در دانشجویان گردد. (رنزولی، ۱۹۹۶). بنابراین، همه دانشجویان باید تشویق شوند تا راه‌های بیشتری را برای رشد تولیدات خود کاوش کنند و در ارائه تولیدات فکری خود، خلاق باشند. مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که دانشجویان استعداد درخشان بیشتر از سایر دانشجویان قادرند تولیداتی پیچیده‌تر و کارآمدتر ارائه نمایند (پارکر، ۲۰۰۴).

۲.۱. خدمات مشاوره‌ای برای دانشجویان استعداد درخشان

اگر چه والدین و مدرسان ممکن است به برنامه‌ریزی تحصیلی فراگیران باهوش و با استعداد توجه کنند ولی آن‌ها اغلب فرض می‌کنند که برنامه‌ریزی شغلی آن‌ها نیازی به توجه خاص ندارد. این در حالی است که اگر چه مشاوره

1 -Hower
2 - Torance
3 -Gorye
4 - Kerka

تحصیلی و شخصیتی برای فراگیران استعداد درخشان ضروری است اما پرداختن به مشاوره شغلی برای آنان، ضروری تر احساس می‌شود.

مطالعات انجام شده توسط گروه‌های مختلف، مثل متخصصان ملی استعداد (پترسون، ۲۰۰۸)، متخصصان اجرایی (کافمن، ۱۹۹۸)، و متخصصان برنامه‌های آموزش استعداد درخشان (کر، ۲۰۰۷^۵) نشان داده‌اند که مسیر حرکت از آموزش به شغل، برای دانشجویان استعداد درخشان، همیشه مسیر همواری نیست و ممکن است به دلیل مشکلات عاطفی - اجتماعی و نیازهای فراگیران با استعداد به دلیل تفاوتشان با فراگیران عادی، پیچیده باشد.

یکی از مهم ترین دلایل این امر، چند بعدی بودن این دانشجویان است، فراگیران چند بعدی، اغلب دارای چندین رشته تحصیلی هستند. تغییر سه رشته یا بیشتر در کالج و دانشگاه برای دانشجوی استعداد درخشان که نمی‌تواند اهداف بلند مدت خود را تنظیم کند چیزی غیر معمولی نیست. آن‌ها در فعالیت‌های فوق برنامه به طور مستمر شرکت می‌کنند و دارای عملکرد آموزشی برجسته‌ای هستند، اما در مورد انتخاب شغل نگرانند. آنها ممکن است انتخاب‌های شغلی عجولانه، خودسرانه و هم‌رنگ جماعت داشته باشند و به دلیل در نظر نگرفتن بعضی از علایق خود به خاطر دیگران دچار دردسر شوند و فرصت‌ها را از دست بدهند.

این فراگیران، احساس کلی فقدان تناسب^۶ را در اغلب مشاغل حس می‌کنند، بعضی از آنها احساسی مثل بیگانگی^۷، بی‌هدفی^۸، افسردگی و دل‌مردگی دارند؛ بعضی از آن‌ها بیکاری را تجربه می‌کنند و برخی نیز ممکن است در رشد شغلی و رشد اجتماعی خود، مثل: ازدواج، خانواده، و فعالیت در اجتماع از دیگر همسالان خود عقب بیفتند. از سوی دیگر در مواردی نیز این دانشجویان، انتخابی زودرس، ولی شتابزده و خودسرانه از شغل یا رشته خود دارند.

به نظر می‌رسد فراگیران چند بعدی، در برخی موارد، بدون تمرکز، با تأخیر و مردد هستند، و در برخی موارد بسیار عجول عمل می‌کنند. هر دو این ویژگی‌ها برای آنها خطرناک و فرصت‌هایی را به ارمغان می‌آورد؛ و مشاوره‌ی شخصیتی و شغل می‌تواند با در نظر گرفتن چند بعدی بودن و زودرس بودن این فراگیران، راه‌های متفاوت و معقولانه تری برای حل مشکلات و تعارضات پیشنهاد کند.

از سوی دیگر، کمال‌طلبی یکی دیگر از ویژگی‌های شخصیتی فراگیران استعداد درخشان است که باعث می‌گردد تا افراد استعداد درخشان همواره سعی کنند بهترین باشند و فعالیت‌های خود را به کامل‌ترین حالت ممکن انجام دهند؛ چه این فعالیت، مثبت و چه منفی باشد (لنز، ۲۰۰۸). از این رو، مشاوران باید نسبت به کمال‌طلبی بیش از حد و برخی دیگر از ویژگی‌های شخصیتی افراد استعداد درخشان، نظیر حساسیت بیش از حد و یا کسالت زود هنگام، وجود خلاقیت و وجدان کاری و... آگاه باشند (دلیسل، ۲۰۱۰).

۳.۱. خدمات مالی و اداری

آخرین خدمت ارائه شده از سوی دانشگاه به دانشجویان استعداد درخشان، خدمات اداری و مالی است. در این قسمت به عنوان نمونه برخی از اقدامات انجام شده توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی، جهت افزایش میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان در این زمینه اشاره می‌نماییم (لازم به توضیح است به دلیل مشابهت اقدامات انجام شده در دانشگاه‌های اصفهان، تهران و صنعتی اصفهان) از ذکر آن‌ها خودداری می‌گردد.

الف. آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

به منظور اعتلای علمی کشور و تربیت چهره‌های علمی شاخص و در راستای برنامه‌ریزی توسعه پایدار کشور و به اجرا در آوردن سیاست‌های هدایت و حمایت استعدادهای درخشان در دانشگاه‌های علوم پزشکی و مؤسسات علمی

⁵- Kerr

⁶-General feeling of lock of fit

⁷-Alieration

⁸-Purposelessness

واجد شرایط مصوب جلسه ۴۱۹ مورخ ۷۷/۲/۲۲ و جلسه ۵۰۲ مورخ ۸۱/۵/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی، این آیین نامه به تصویب رسید.

ماده ۱- اهداف شورا عبارتست از:

۱- شناسایی افراد با استعداد و عملکردهای درخشان، طبقه بندی آنها به شیوه‌های علمی و ایجاد شرایط جهت شکوفایی آنها

۲- صدور مجوز اجرای برنامه‌های خاص جهت پرورش استعدادها و عملکردهای درخشان در دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی واجد شرایط و نظارت بر نحوه اجرا و اثر بخشی و حمایت از اجرای آنها

۳- تصویب ضوابط و معیارهای لازم جهت تخصیص اعتبار خاص به دانشگاه‌ها به منظور پرورش استعدادهای درخشان
آیین نامه تسهیلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی ویژه استعدادهای درخشان

در اجرای بند ۱ ماده ۲ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان دارای استعداد درخشان و شکوفایی استعدادها بالقوه آنان با محوریت ارزش‌های والای اسلامی، انسانی و ملی این آیین نامه تصویب گردید.^۹
دانشجویان دارای استعداد درخشان هر مقطع تحصیلی اعم از شاغل به تحصیل و یا فارغ‌التحصیل مجازند فقط یک نوبت قبل از انجام خدمت سربازی و طرح نیروی انسانی در آزمون ورودی مقطع بالاتر شرکت نمایند.

▪ حداکثر ۱۰ درصد از ظرفیت پذیرش مازاد در هر رشته به دانشجویان دارای استعداد درخشان دوره روزانه مقاطع مختلف تخصیص داده می‌شود. جهت استفاده از این سهمیه شرکت در آزمون و کسب حداقل ۹۰ درصد نمره‌ای که آخرین نفر گزینش آزاد رشته/محل مربوطه به دست آورده است لازم می‌باشد.

^۹ ماده ۱- به منظور رعایت اختصار واژه‌های زیر در این آیین نامه به کار می‌رود.

وزارت: منظور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

شورا: منظور شورای هدایت استعدادها درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور است که طبق مقررات وزارت عمل می‌کنند.

دانشجو: منظور کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاههای علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت و دانشکده‌های علوم پزشکی وابسته به دستگاههای اجرایی (شاهد،

بقیه الله، ارتش و علوم بهزیستی) میباشد.

ماده ۲- دانشجویان موضوع این آیین نامه عبارتند از:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم تجربی با کسب رتبه کشوری مساوی و کمتر از ۵۰۰ (با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور)

ب - دارندگان مدال طلا، نقره و برنز کشوری از المپیادهای علمی دانش‌آموزی (با معرفی وزارت آموزش و پرورش)

ج- رتبه‌های اول انفرادی کشوری المپیادهای علمی دانشجویان علوم پزشکی کشور با معرفی دبیرخانه المپیاد علمی وزارت

د - دارندگان مدال طلا از المپیادهای بین‌المللی دانشجویی در زمینه علوم پزشکی با تأیید وزارت

هـ - برگزیدگان حائز رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره رازی و جشنواره‌های خوارزمی و جوان خوارزمی (در زمینه علوم پزشکی) و سایر جشنواره‌های مورد تأیید وزارت با

معرفی دبیرخانه‌های مربوطه

و- مالکان ابداع یا اختراع ثبت شده در زمینه علوم پزشکی با تأیید معاونت تحقیقات و فن‌آوری وزارت بر اساس ضوابط مربوطه

ز- دانشجویان نمونه کشوری گروه پزشکی با معرفی نهاد ذیربط

ح- ۲/۵٪ پذیرفته شدگان برتر کشوری در هر یک از آزمونهای متمرکز جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی؛ جامع پیش کارورزی پزشکی، پذیرش دستیار پزشکی و دندانپزشکی (حداقل سه نفر و حداکثر تا سقف چهل نفر در هر آزمون)

ط- رتبه‌های برتر پذیرفته شدگان در آزمون‌های ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد و Ph.D به شرح زیر:

- در آزمون‌های ورودی کارشناسی ارشد: تا ۲۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته نفر اول کشوری، تا ۵۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته دو نفر اول کشوری و در صورتی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ۵۰ نفر باشد در مجموع سه نفر اول کشوری.

- در آزمون‌های ورودی Ph.D: در صورت شرکت حداقل پنجاه نفر در آزمون ورودی هر رشته تا ۱۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته نفر اول، ۲۰-۱۱ نفر پذیرفته شده در هر رشته دو نفر اول و در صورتی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ۲۰ نفر باشد در مجموع سه نفر اول.

ی- ۱٪ دانشجویان برتر هر رشته با ورودی مشترک در هر دانشگاه در پایان هر سال تحصیلی (حداقل یک دانشجو) به شرط کسب حداقل معدل ۱۸/۵ برای دوره کاردانی، حداقل معدل ۱۸ برای دوره کارشناسی و برای مقاطع بالاتر کسب معدل ۱۷ یا بیشتر در آن سال تحصیلی.

ک- دانشجویان پژوهشگر برجسته به تأیید شورای پژوهشی دانشگاه و بر اساس دستور العملی که از سوی معاونت تحقیقات و فن‌آوری وزارت تدوین و به دانشگاهها ابلاغ می‌شود.

ماده ۳- دانشجویان واجد شرایط هر یک از بندهای ماده ۲ (به غیر از بند ی) در مقاطع کاردانی و کارشناسی باید در کل دوره معدل بیشتر از ۱۷ و در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر در کل دوره معدل بیشتر از ۱۶ کسب نمایند.

- دانشجویان دارای استعداد درخشان دوره دکتری حرفه‌ای مجازند در صورت داشتن حداقل معدل ۱۷ در دو نیمسال تحصیلی و تائید استاد مشاور به طور همزمان در یکی از رشته‌های کارشناسی یا MPH دانشگاه‌های کشور در همان شهر محل تحصیل رشته اول به تحصیل ادامه دهند.
- به منظور هدایت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجویان دارای استعداد درخشان و نظارت بر آنها، دانشگاه یکی از اعضای هیئت علمی ترجیحاً دارای مرتبه استادیاری به بالا را به عنوان استاد مشاوره تعیین می‌نماید.
- دانشجویی دارای استعداد درخشان می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی به پیشنهاد استاد مشاور و تائید معاونت آموزشی دانشکده مربوطه حداکثر تا ۲۷ واحد درسی را بگذراند.
- دانشگاه می‌تواند امکانات لازم را برای شرکت دانشجویان دارای استعداد درخشان در کنفرانس‌های علمی و کارگاه‌های آموزشی داخل و خارج از کشور فراهم نماید.
- دانشگاه موظف است نسبت به پرداخت کمک هزینه‌های لازم جهت تحقیق در زمینه موضوع و تهیه پایان نامه‌های تحقیقاتی بر حسب مورد و شرایط هر دانشگاه اقدام نماید.
- هزینه‌های مالی و اعتباری برنامه‌های ویژه آموزشی و پژوهشی دانشجویان دارای استعداد درخشان از محل اعتبارات برنامه پرورش و حفظ استعدادهای درخشان و سایر منابع دانشگاه تأمین می‌شود.

اهداف پژوهش

- بررسی میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات ارائه شده به آن‌ها در دانشگاه در حیطه خدمات اداری - مالی
- بررسی میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات ارائه شده به آن‌ها در دانشگاه در حیطه خدمات آموزشی
- بررسی میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات ارائه شده به آن‌ها در دانشگاه در حیطه خدمات مشاوره‌ای
- بررسی میزان تفاوت نظرات دانشجویان استعداد درخشان از خدمات ارائه شده به آن‌ها در دانشگاه‌های مختلف.

روش پژوهش

در این تحقیق برای پاسخگویی به سؤالات، از روش توصیفی از نوع پیمایشی استفاده شده است و هدف آن جمع آوری اطلاعات از دانشجویان استعداد درخشان برخی از دانشگاه‌های دولتی به منظور بررسی میزان رضایت آن‌ها از خدمات ارائه شده به آن‌ها است.

جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه دانشجویان استعداد درخشان چهار دانشگاه اصفهان، علوم پزشکی اصفهان، صنعتی اصفهان و علوم پزشکی تهران؛ ورودی ۸۷ تا ورودی ۹۱ است، که تعداد آنها ۲۸۰۰ نفر می‌باشند.

(لیست اسامی این دانشجویان پس از مکاتبات قانونی و هماهنگی های لازم، از دفاتر استعداد درخشان هر یک از دانشگاه‌های مزبور اخذ گردید). از این تعداد ۲۲۰ نفر متعلق به دانشگاه اصفهان، ۲۳۰ نفر متعلق به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۳۱۰ نفر متعلق به دانشگاه صنعتی اصفهان و ۲۰۴۰ نفر متعلق به دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌باشند.

نمونه آماری در این تحقیق به تفکیک دانشگاه عبارت است از، ۳۳ نفر از دانشگاه اصفهان، ۳۳ نفر از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۵۶ نفر از دانشگاه صنعتی اصفهان و ۲۰۶ نفر از دانشگاه علوم پزشکی تهران. نمونه تقریباً ۳۲۸ نفر می‌باشد. لازم به توضیح است، در این تحقیق از روش نمونه گیری طبقه‌ای تصادفی متناسب با حجم برای گردآوری نمونه استفاده شد؛ و برای جمع آوری اطلاعات از روش میدانی استفاده شده است.

ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بر حسب طیف لیکرت است. با توجه به اینکه پرسشنامه مناسبی در زمینه‌های مورد پژوهش یافت نشد، برای ساخت پرسشنامه ابتدا یک مصاحبه گروهی با تعدادی از دانشجویان استعداد درخشان ترتیب داده شد و سپس پیشینه موضوع با دقت مطالعه شد و گویه های مناسب استخراج گردید، سپس با بررسی ها و مشاوره با تعداد ۱۰ نفر از متخصصان در زمینه‌ی استعدادهای درخشان، نسخه مقدماتی پرسشنامه آماده شد. این نسخه به صورت آزمایشی اجرا و اصلاحات مورد نیاز بر روی آن اعمال شد، به گونه‌ای که می‌توان تهیه ابزار در این پژوهش را یکی از اقدام‌های اساسی دانست. سؤالات پرسشنامه به بررسی فرضیات تحقیق به شرح ذیل می‌پردازد:

۱۰ سوال اول به منظور آزمون فرضیه شماره یک طراحی گردیده است. این سؤالات به منظور بررسی میزان رضایت دانشجویان از خدمات اداری-مالی تهیه شده است.

۱۲ سوال دوم به منظور آزمون فرضیه شماره دو طراحی گردیده است. این سؤالات به منظور بررسی میزان رضایت دانشجویان از خدمات آموزشی تهیه شده است.

۱۰ سوال سوم به منظور آزمون فرضیه شماره سه طراحی گردیده است. این سؤالات به منظور بررسی میزان رضایت دانشجویان از خدمات مشاوره‌ای تهیه شده است. پایایی پرسش نامه بر اساس روش آلفا کرانباخ ۰/۹۴ تعیین شده است و روائی آن نیز توسط اساتید و متخصصان مناسب تشخیص داده شد

برای تجزیه و تحلیل داده‌های پرسشنامه از شاخص های آمار توصیفی و استنباطی در محیط نرم افزار SPSS استفاده شده است. در سطح آمار توصیفی از فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار به منظور توصیف واقعیت های جمع آوری شده استفاده شده است. در سطح آمار استنباطی، از آزمون t تک نمونه‌ای، آزمون t مستقل و تحلیل واریانس استفاده شده است.

یافته‌ها

الف) میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات اداری - مالی ارایه شده به آنان در دانشگاه چقدر است؟

در این بخش برای بررسی دیدگاه دانشجویان از آزمون تی تک متغیره استفاده شده است. از آن جایی که این آزمون نیاز به میانگین نظری دارد. در این جا از مقدار ۵.۳ برای میانگین نظری استفاده شد چرا که میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان باید بیش‌تر از حد متوسط باشد. نتایج این آزمون در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۵-۱: آزمون t برای مقایسه میانگین مؤلفه خدمات اداری-مالی با میانگین فرضی ۰.۳

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین	t	df	Sig.
۲۳۶	۲/۶۷	۰/۵۵۴۵	۰/۰۳۶۱۰	-۹/۲۱۵	۲۳۵	۰/۰۰۰

مقایسه میانگین توزیع لیکرت (۳.۵) با میانگین نظرات دانشجویان در مؤلفه خدمات اداری-مالی حاکی از آن است که میانگین نظرات دانشجویان (X=۲/۶۷) از میانگین نظری طیف لیکرت (X=۳.۵) کوچک‌تر است با توجه به این که در جدول زیر مقدار t محاسبه شده (۹/۲۱۵-) با درجه آزادی (۲۳۵) در سطح $p < 0.05$ معنادار است. بنابراین می‌توان گفت به نظر دانشجویان وضعیت خدمات مالی-اداری مطلوب نمی‌باشد.

(ب) میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات آموزشی ارایه شده به آنان در دانشگاه چقدر است؟

جدول ۵-۲: آزمون t برای مقایسه میانگین مؤلفه خدمات آموزشی با میانگین فرضی ۰.۳

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین	T	df	sig.
۲۵۹	۳/۱۷	۰/۶۳۴۰۱	۰/۰۳۹۴۰	-۸/۳۲	۲۵۸	۰/۰۰۰

مقایسه میانگین توزیع لیکرت (۳.۵) با میانگین نظرات دانشجویان در مؤلفه خدمات آموزشی حاکی از آن است که میانگین نظرات دانشجویان (X=۳/۱۷) از میانگین نظری طیف لیکرت (X=۳.۵) کوچک‌تر است با توجه به این که در جدول زیر مقدار تی تک متغیره محاسبه شده (۸/۳۲-) با درجه آزادی (۲۵۸) در سطح $p < 0.05$ معنادار است. بنابراین می‌توان گفت به نظر دانشجویان وضعیت خدمات آموزشی در چهار دانشگاه در حد مطلوب نمی‌باشد.

(ج) میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات مشاوره‌ای ارایه شده به آنان در دانشگاه چقدر است؟

جدول ۵-۳: آزمون t برای مقایسه میانگین مؤلفه خدمات مشاوره‌ای با میانگین فرضی ۰.۳

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین	t	df	سطح معناداری
۲۴۹	۲/۱۷	۰/۳۸۹۹	۰/۰۲۴۷۱	-۳۳/۴۷۷	۲۴۸	۰/۰۰۰

مقایسه میانگین توزیع لیکرت (۳.۵) با میانگین نظرات دانشجویان در مؤلفه خدمات مشاوره‌ای حاکی از آن است که میانگین نظرات دانشجویان (X=۲/۱۷) از میانگین نظری طیف لیکرت (X=۳.۵) کوچک‌تر است با توجه به این که در جدول زیر مقدار t محاسبه شده (۳۳/۴۷۷-) با درجه آزادی (۲۴۸) در سطح $p < 0.05$ معنادار است. بنابراین می‌توان گفت به نظر دانشجویان وضعیت خدمات مشاوره‌ای مطلوب نمی‌باشد.

(د) آیا بین نظرات دانشجویان استعداد درخشان از خدمات اداری-مالی ارایه شده به آن‌ها بر حسب دانشگاه‌های

مختلف تفاوتی وجود دارد؟

جدول ۵-۴: آماره‌های توصیفی مؤلفه خدمات اداری-مالی بر حسب دانشگاه‌های مختلف

دانشگاه	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
پزشکی اصفهان	۲۷	۲/۴۹	۰/۷۳
صنعتی اصفهان	۴۴	۲/۵۴	۰/۵۲

اصفهان	۲۶	۲/۶۹	۰/۶۵
علوم پزشکی تهران	۱۳۹	۲/۷۳	۰/۴۹

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای بیش‌ترین میانگین (۲/۷۳) و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان دارای کم‌ترین میانگین (۲/۴۹) می‌باشد.

جدول ۵-۵- تحلیل واریانس یک راه مقایسه دانشگاه‌ها در خدمات اداری-مالی

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	Df	مجذور میانگین	F	Sig.
بین گروهی	۲/۱۳	۳	۰/۷۱	۲/۳۵	۰/۰۷
درون گروهی	۷۰/۱۲	۲۳۲	۰/۳۰		

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می‌دهد که تفاوت معنی داری بین نظرات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف در خدمات ارائه شده اداری-مالی وجود ندارد.

ه) آیا بین نظرات دانشجویان استعداد درخشان از خدمات آموزشی ارائه شده به آن‌ها بر حسب دانشگاه‌های مختلف تفاوتی وجود دارد؟

جدول ۵-۶- آماره‌های توصیفی مؤلفه خدمات آموزشی بر حسب دانشگاه‌های مختلف

دانشگاه	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
پزشکی اصفهان	۳۰	۳/۱۵	۰/۴۷
صنعتی اصفهان	۴۷	۳/۲۳	۰/۵۶
اصفهان	۳۰	۳/۰۸	۰/۴۱
علوم پزشکی تهران	۱۵۲	۳/۱۷	۰/۷۲

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای بیش‌ترین میانگین (۳/۱۷) و دانشگاه اصفهان دارای کم‌ترین میانگین (۳/۰۸) می‌باشد.

جدول ۵-۷- تحلیل واریانس یک راه برای مقایسه دانشگاه‌ها در خدمات آموزشی

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	Df	مجذور میانگین	F	Sig.
بین گروهی	۰/۴۶	۳	۰/۱۵	۰/۳۸	۰/۷۶
درون گروهی	۱۰۳/۲۴	۲۵۵	۰/۴۱		

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می‌دهد که تفاوت معنی داری بین نظرات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف در خدمات ارائه شده آموزشی وجود ندارد.

و) آیا بین نظرات دانشجویان استعداد درخشان از خدمات مشاوره‌ای ارائه شده به آن‌ها بر حسب دانشگاه‌های مختلف تفاوتی وجود دارد؟

جدول ۵-۸- آماره‌های توصیفی مؤلفه خدمات مشاوره‌ای بر حسب دانشگاه‌های مختلف

دانشگاه	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
پزشکی اصفهان	۳۰	۲/۲۰	۰/۳۵
صنعتی اصفهان	۵۲	۲/۲۴	۰/۳۷
اصفهان	۲۸	۲/۲۷	۰/۴۶
علوم پزشکی تهران	۱۳۹	۲/۱۱	۰/۳۸

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که دانشگاه اصفهان دارای بیش‌ترین میانگین (۲/۲۷) و دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای کم‌ترین میانگین (۲/۱۱) می‌باشد.

جدول ۵-۹- تحلیل واریانس یک راهه برای مقایسه دانشگاه‌ها در خدمات مشاوره‌ای

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	Df	مجذور میانگین	F	Sig.
بین گروهی	۱/۰۷	۳	.۴۰	۲/۴۰	.۰۶
درون گروهی	۳۶/۶۴	۲۴۵	.۱۵		

نتایج حاصل از جدول فوق نشان می‌دهد که تفاوت معنی داری بین نظرات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف در خدمات ارائه شده مشاوره‌ای وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به آن که پژوهش حاضر در صدد است، میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات آموزشی ارائه شده به آنان در دانشگاه را مورد ارزیابی قرار دهد، یافته‌های پژوهش و مقایسه میانگین توزیع لیکرت (۳.۵) با میانگین نظرات دانشجویان در مؤلفه خدمات اداری-مالی حاکی از آن است که میانگین نظرات دانشجویان (۲/۶۷) از میانگین نظری طیف لیکرت (۳.۵) کوچک‌تر است و بنابراین می‌توان گفت به نظر دانشجویان وضعیت خدمات مالی-اداری مطلوب نمی‌باشد.

مقایسه میانگین توزیع لیکرت (۳.۵) با میانگین نظرات دانشجویان در مؤلفه خدمات آموزشی حاکی از آن است که میانگین نظرات دانشجویان (۳/۱۷) از میانگین نظری طیف لیکرت (۳.۵) کوچک‌تر است و بنابراین می‌توان گفت به نظر دانشجویان وضعیت خدمات آموزشی در حد مطلوب نمی‌باشد.

در رابطه با میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از خدمات مشاوره‌ای ارائه شده به آنان در دانشگاه، مقایسه میانگین توزیع لیکرت (۳.۵) با میانگین نظرات دانشجویان در مؤلفه خدمات مشاوره‌ای حاکی از آن است که میانگین نظرات دانشجویان (۲/۱۷) از میانگین نظری طیف لیکرت (۳.۵) کوچک‌تر است و بنابراین می‌توان گفت به نظر دانشجویان وضعیت خدمات مشاوره‌ای مطلوب نمی‌باشد. این وضعیت گویای آن است که اگر چه در سال‌های اخیر دانشگاه‌های مختلف، به این طیف از دانشجویان توجه بیشتری نشان داده‌اند و کیفیت خدمات آموزشی در ابعاد "محتوا، روش تدریس، محیط آموزشی، ویژگی‌های اساتید و روش‌ها ارزشیابی، خدمات مشاوره‌ای (در حیطه مشاوره شغلی، فردی - شخصیتی و تحصیلی) و مالی - اداری، بهبود یافته است، اما این میزان توجه هنوز نتوانسته رضایت دانشجویان را جلب نماید.

در رابطه با این سوال که آیا بین نظرات دانشجویان استعداد درخشان از خدمات اداری-مالی ارائه شده به آن‌ها بر حسب دانشگاه‌های مختلف تفاوتی وجود دارد، باید گفت، همان گونه که نتایج جدول ۴ و ۵ نشان می‌دهد اگر چه دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای بیشترین میانگین و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان دارای کمترین میانگین می‌باشد ولی تفاوت معنی داری بین نظرات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف در خدمات ارائه شده اداری-مالی وجود ندارد.

همچنین، نتایج ۶ و ۷ نشان می‌دهد که اگر چه دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای بیشترین میانگین (۳/۱۷) و دانشگاه اصفهان دارای کمترین میانگین (۳/۰۸) می‌باشد ولی تفاوت معنی داری بین نظرات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف در خدمات ارائه شده آموزشی نیز وجود ندارد. در همین راستا، نتایج جدول ۸ و ۹ نشان می‌دهد که اگر چه دانشگاه اصفهان دارای بیشترین میانگین و دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای کمترین میانگین می‌باشد ولی تفاوت معنی داری بین نظرات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف در خدمات ارائه شده مشاوره‌ای وجود ندارد.

لازم به ذکر است، همان گونه که در قسمت‌های پیشین ذکر شد، در سال‌های اخیر آموزش عالی به دانشجویان استعداد درخشان با تاسیس دفاتر استعداد درخشان، بنیادهای نخبگان و مراکز پرورش کار آفرینی توجه ویژه‌ای نشان داده است، هم چنین تحقیقات نسبتاً متعددی نیز در زمینه‌ی رضایت دانشجویان استعداد درخشان از سیستم آموزش

عالی انجام شده است که البته بیش از نود درصد از تحقیقات مزبور حاکی از نارضایتی دانشجویان استعداد درخشان از خدمات ارائه شده به آن‌هاست.

برای نمونه پژوهش‌های نیک‌نشان و همکاران (۱۳۸۹) در زمینه‌ی میزان کاربرد روش‌های تدریس خلاق برای دانشجویان استعداد درخشان و نیک‌نشان و همکاران (۱۳۸۸) در زمینه‌ی مقایسه‌ی میزان رضایت دانشجویان استعداد درخشان از برنامه‌های درسی و محتوای ارائه شده به آنان، وجود نارضایتی در میان دانشجویان استعداد درخشان را تایید می‌کند.

همچنین یافته‌های این پژوهش، با تحقیق احمدی (۱۳۸۲) که مسائل ناشی از برنامه‌ی درسی و سبک تدریس اساتید را مهم‌ترین مشکل دانشجویان به شمار می‌آورد و پژوهش مختاری پور و جمشیدیان (۱۳۸۲) با عنوان "بررسی موانع آموزشی خلاقیت در دانشگاه اصفهان" که این موانع را به شرح زیر خلاصه می‌نماید: ۱- آموزش نا همسو و ناهمخوان با خلاقیت؛ ۲- استفاده از روش‌های بیانی به جای استفاده از روش‌های اکتشافی و فعال؛ ۳- تأکید بر محفوظات؛ ۴- شتاب زدگی در ارزیابی؛ ۵- استفاده از الگوهای قالبی؛ ۶- تأکید بیش از حد بردانش موجود به جای استفاده از آن؛ ۷- طرفداری کورکورانه انجام نمره‌ای به عنوان مشوقی برای خاطر جمع‌ی و مصونیت از خطر؛ ۹- تأکید بر رقابت به جای مشارکت و ۱۰- کمبود امکانات و تسهیلات پژوهشی، هم خوانی دارد.

هم چنین یافته‌های پژوهش با پژوهشی تحت عنوان «بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان نخبه از آموزش دانشگاهی» که در آن، نشان داده شد، اکثر دانشجویان استعداد درخشان از شبکه‌های اطلاع رسانی اینترنتی و امکانات کتابخانه‌ای، کیفیت آموزش، پژوهش و تدریس اساتید، امکانات آزمایشگاهی و شیوه‌های تدریس ناراضی بوده و این خدمات به انتظارات و نیازهای دانشجویان پاسخ نمی‌دهند (نصرآبادی و نوروزی ۱۳۸۹) هم خوانی دارد، لذا، تا ارائه‌ی خدمات آموزشی به شکل کاملاً مطلوب فاصله‌ی زیادی وجود دارد، با این وجود باید خاطر نشان ساخت این پژوهش دارای محدودیت‌هایی نیز می‌باشد که می‌توان به محدود بودن جامعه‌ی آماری به برخی از دانشگاه‌های دولتی اشاره نمود، لذا تعمیم نتایج حاصله به سایر جوامع بهتر است با احتیاط صورت گیرد. ضمناً عدم دسترسی به برخی از دانشجویان برای پاسخگویی به پرسشنامه و نبود موضوع مشابه پایان نامه در داخل کشور، امکان مقایسه و تبیین نتایج را با محدودیت مواجه ساخته است.

- پیشنهادات کاربردی

بر اساس یافته‌های پژوهشی بدست آمده از این تحقیق پیشنهاد می‌شود:

- دانشگاه، تسهیلات مالی بیش‌تری جهت انجام طرح‌های پژوهشی را در اختیار دانشجویان قرار دهد.
- دانشجویان از تسهیلات مالی بیش‌تری برای شرکت در کنفرانس‌های داخلی و خارجی برخوردار شوند.
- امکانات آموزشی بهتری مثل کلاس‌های درس محتوای غنی و با ارزش، سؤالات چالش بر انگیز، روش‌های تدریس خلاق و فعال، منابع و مآخذ متعدد، رسانه‌های صوتی و تصویری در تدریس، سؤالات باز پاسخ در ارزشیابی، امکان دسترسی به اینترنت، رایانه و کتابخانه ارائه شود.
- کارگاه‌های آموزشی در زمینه شناسایی دانشجویان استعداد درخشان و چگونگی برخورد با آن‌ها برای اساتید برگزار شود.

منابع و مراجع

- احمدی، ا. (۱۳۸۲). *بررسی رضایت دانشجویان استعداد درخشان اصفهان*؛ مجموعه مقالات همایش ملی استعدادهای درخشان، دانشگاه اصفهان.
- حسینی، الف. (۱۳۸۲). شیوه‌های تدریس اثربخش برای استعدادهای درخشان، اصفهان، *مجموعه مقالات دومین همایش ملی استعدادهای درخشان*، دانشگاه اصفهان.
- لوی، الف. (۱۳۶۷). *برنامه‌ریزی درسی مدارس*. ترجمه‌ی مشایخ، ف. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ملکی، ح. (۱۳۷۹). سازماندهی محتوای برنامه درسی: با تاکید بر برنامه درسی و مطالعات اجتماعی. شیراز: انتشارات قو.
مختاری‌پور، م و جمشیدیان، ع. ر. (۱۳۸۲). بررسی موانع آموزشی و پژوهشی پرورش خلاقیت در دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه اصفهان. اصفهان: مجموعه مقالات دومین همایش ملی استعداد‌های درخشان.
نیک‌نشان، ش:تصر اصفهانی، الف:میر شاه جعفری، الف. (۱۳۸۹) میزان استفاده از روش‌های تدریس خلاق و بررسی ویژگی‌های خلاقانه مدرسان دانشگاه؛ مجله مطالعات تربیتی و روان‌شناسی، ۱۱، ۱۳۶-۱۶۴.

Archambault, F. X. Westberg, Westerg, K. L. Brown, S. , Hallmark, B. W. , Zang, W. & Emmons, C. (1997). Regular classroom practices with gifted students: Findings from the classroom practices survey. *Journal of the Education of the Gifted*, 16, 103-119.

Delisle, J. R. (2010). *Reaching towards tomorrow. Career education and guidance for the gifted and talented. Roeper Review*, 5 (2), 8-12.

Gallagher, j. (1998). *Accountability for gifted students. Phi Delta Kapan*, 79 (10), 739-742.

Gorey. (2005). *Creativity in the Classroom Gifted child todey Magazine. Vol. 19, N. 4, 36-37.*

Hoover, S. M. , Saylor, M. , & Feldhusen, j. F. (1993). *(Cluster grouping and elementary students at the elementary level. Roeper Review*, 16 (1), 13-15.

Johnsen, S, & Ryser, G. (1999). *Identification of young children from lower incorme families. Gifted and Talented International*, 9 (2), 62-68.

Hoover, S. M. , Saylor, M. , & Feldhusen, j. F. (2005). *Cluster grouping and elementary students at the elementary level. Roeper Review*, 16 (1), 13-15.

Kerr, B. (2007). *Science, spirit, and talent development. In S. Mendaglio & J. S. Peterson (Eds.), Models of counseling gifted children, adolescents, and young adults (pp. 231–252). Austin, TX: Prufrock. Columbus*

Kaufmann, P. J. , Daunt, R. P. (1998), “Franchising and the domain of entrepreneurship rsearch”, *Journal of Business Venturing*, Vol. 14pp. 5-16.

Kerka, S. (2007). *Creativity in Adulthood. Eric clearing house on adult, Columbus.*

Lens, W. & Rand, P. (2008) *Motivation and cognition: their role in the development of giftedness*, in: K. A. Heller, F. J. Mo`nks, R. J. Sternberg & R. F. Subotnik (Eds) *International handbook of Gifted and talent (Oxford, Elsevier Science)*, 193–202
Leyden, S. (1985) *Helping the child of exceptional ability (Kent, Croom Helm). and talent (Oxford, Elsevier Science)*, 193–202
Leyden, S. (1985) *Helping the child of exceptional ability (Kent, Croom Helm).*

Maker, C. J. (1999). *Teaching models in education of the gifted. Austin, TX: Proed.*

Parker, B. (2004). *Challenging gifted students in regular classroom. www. Kidsource. com.*

Peterson, J. S. (2008). *The essential guide for talking with gifted teens: Ready-to-use discussions about identity, stress, relationships, and more. Minneapolis, MN: Free Spirit.*

Reis, S. M. , & McCoach, D. B. (2002). *Underachievement in gifted students. In M. Neihart, S. M. Reis, N. M.*

Renzulli, J. S. & Gubbins, E. J. (1997). *The national Research Center on the Giften and Talented: Lessons learned and promises to keep. In J. A. Leroux (Ed), proceeding of the 12th Annual World Conference of the World Councilfor Gifted and Talented Children, Inc. (pp. 51-70). Seattle, WA: WCGTC.*

. Renzulli, J. S. , & Porcell, J. H. (1996). *Gifted education: A look around and a look ahead. Roeper Review*. 18 (3), 173-178.

Renzulli, J. S. (1977). *The enrichment triad model: A guide for developing defensible programs for the gifted and talented. Wethersfield, CR: Creative Learning Press.*

Renzulli, J. S. (1986). *The three-ring conception of giftedness: A developmental model for creative Productivity. In R. J. Sternberg (Ed), Conceptions of giftedness (pp. 53-92).*

Renzulli, J. S. (19980). *A rising tide lifts all ships: Developing the gifts and talents of all students. Phi Delta Kappan*, 80 (2), 105-111.

Renzulli, J. S. & Ries, S. (1991). *The reform movement and the quiet criis in education. Gifted Child Quarterly*, 35 (1), 26-35.

Tomlinson, C. A. (1996). *Good teaching for one and all: Does gifted education have an instructional identity? Journal of the Education of Gifted*, 20 (20), 155-174.

Torrance, E. P. (2002). *The manifesto: A guide to developing a creative career. Westport, CT: Ablex.*

Torrance, E. p ، □¹⁰

Van Tassel-Baska, J. (2000a). *The development of acadmic talent: A mandate for educational best practice. Phi Delta kappan*, 79 (10), 760-763.

Westberg, K. L. (1995). *Meeting the needs of the gifted in the regular classroom. Gofted Child Today*, 18 (1), 27-29.

Webb, J. R. , Amend, E. R. , Webb, N. E. , Goerss, J. , Beljan, P. , & Olenchak, F. R. (2005). *Misdiagnosis and dual diagnosis of gifted children and adults: ADHD, bipolar, OCD, Asperger's, depression, and other disorders.*